

Dosarul nr. 2r-509/22

2-17004346-01-2r-28102022

Prima instanță: Judecătoria Comrat, sediul Vulcănești (jud.: I.Botezatu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud.G.Colev, Ș. Starciuc, A. Curdov)

DECIZIE

07 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Mariana Topali, reprezentată de avocatul Nicolai Jecov,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Mariana Topali împotriva Întreprinderii Individuale „Stefoglo Polina” cu privire la anularea ordinului de concediere, anularea înscrierii în carnetul de muncă privitor la concediere, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, încasarea compensației, prejudiciului material și repararea prejudiciului moral,

împotriva încheierii din 05 octombrie 2022 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost respinsă cererea depusă de Mariana Topali, reprezentată de avocatul Nicolai Jecov cu privire la înlocuirea părții în proces Întreprinderii Individuale „Stefoglo Polina” cu Polina Stefoglo,

c o n s t a t ă :

La 18 octombrie 2017, Mariana Topali a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎI „Stefoglo Polina”, solicitând anularea ordinului de concediere, anularea înscrierii în carnetul de muncă cu privire la concediere, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, încasarea compensației, prejudiciului material și repararea prejudiciului moral.

Prin hotărârea din 01 iulie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești, acțiunea depusă de Mariana Topali a fost admisă parțial. A fost anulat ca fiind ilegal ordinul directorului ÎI „Stefoglo Polina” nr. 26 din 10 iulie 2017 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de concediere în privința lui Mariana Topali. A fost obligată ÎI „Stefoglo Polina” să anuleze în carnetul de muncă a Mariane Topali înscrierea privitor la concediere, ca fiind nulă. A fost încasat de la ÎI „Stefoglo Polina” în beneficiul Mariane Topali compensația, în loc de restabilire la locul de muncă, în mărime de 5 salarii medii lunare, în total suma de 12241,65 lei. A fost încasat de la ÎI „Stefoglo Polina” în beneficiul Mariane Topali salariul pentru întreaga perioadă a lipsei de la muncă, începând cu 10 iulie 2017 până la 01 iulie 2021, reieșind din mărimea salariului mediu pentru a. 2017 în mărime de 2448,33 lei, în total suma de

115071,51 lei, a sumei de 5000 lei, cu titlu de prejudiciu moral. A fost încasat de la ÎI „Stefoglo Polina” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 969,39 lei. În rest, acțiunea a fost respinsă.

La 13 august 2021, ÎI „Stefoglo Polina” a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termen a cererii de apel, admiterea acesteia, casarea hotărârii din 01 iulie 2021 a Judecătorei Comrat, sediul Vulcănești și emiterea unei hotărâri noi de respingere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 16 septembrie 2021 a Curții de Apel Comrat a fost admisă cererea depusă de ÎI „Stefoglo Polina” cu privire la repunerea în termen a cererii de apel depusă împotriva hotărârii din 01 iulie 2021 a Judecătorei Comrat, sediul Vulcănești.

În cadrul ședinței de judecată în ordine de apel, Mariana Topali a depus cerere cu privire la înlocuirea părții în proces ÎI „Stefoglo Polina” cu succesorul în drepturi Polina Stefoglo.

În motivarea cererii respective, a invocat că ÎI „Stefoglo Polina” a fost lichidat, iar conform art. 36 alin. (4) al Legii cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, creanțele față de întreprinderea-persoană fizică ce se lichidează, se execută de către fondatorii întreprinderii în modul stabilit de lege.

Consider că succesorul în drepturi și obligații patrimoniale ale ÎI „Stefoglo Polina” este fondatorul și proprietarul acesteia Polina Stefoglu.

Prin încheierea din 05 octombrie 2022 a Curții de Apel Comrat, s-a respins cererea Marianei Topali cu privire la înlocuirea părții în proces ÎI „Stefoglo Polina” cu succesorul ei în drepturi Polina Stefoglo.

Nefiind de acord cu încheierea menționată, la 20 octombrie 2022, Mariana Topali, reprezentată de avocatul Nicolai Jecov, a declarat recurs, solicitând casarea încheierii contestate și emiterea deciziei privind admiterea înlocuirii ÎI „Stefoglo Polina” cu succesorul în drepturi Polina Stefoglo.

În motivarea recursului, recurenta a reiterat cele invocate în cererea de înlocuire a părții în proces ÎI „Stefoglo Polina” cu succesorul Polina Stefoglo.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că încheierea Curții de Apel Comrat a fost pronunțată la 05 octombrie 2022 iar cererea de recurs a fost depusă la 20 octombrie 2022 .

Astfel, recursul este în termen.

La 28 octombrie 2022 în adresa intimă ÎI „Stefoglo Polina” a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Mariana Topali, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv (f.d. 6, Vol. II).

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Mariana Topali, ca fiind întemeiat și pasibil de a fi admis cu casarea încheierii și restituirea cauzei la rejudecare instanței de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3

judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Din suportul probator al cauzei, rezultă că, la 18 octombrie 2017, Mariana Topali a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎI „Stefoglo Polina”, solicitând anularea ordinului de concediere, anularea înscrierii în carnetul de muncă cu privire la concediere, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, încasarea compensației, prejudiciului material și repararea prejudiciului moral.

Prin hotărârea din 01 iulie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești, acțiunea depusă de Mariana Topali a fost admisă parțial. A fost anulat ca fiind ilegal ordinul directorului ÎI „Stefoglo Polina” nr. 26 din 10 iulie 2017 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de concediere în privința lui Mariana Topali. A fost obligată ÎI „Stefoglo Polina” să anuleze în carnetul de muncă a Mariane Topali înscrierea privitor la concediere, ca fiind nulă. A fost încasat de la ÎI „Stefoglo Polina” în beneficiul Mariane Topali compensația, în loc de restabilire la locul de muncă, în mărime de 5 salarii medii lunare, în total suma de 12241,65 lei. A fost încasat de la ÎI „Stefoglo Polina” în beneficiul Mariane Topali salariul pentru întreaga perioadă a lipsei de la muncă, începând cu 10 iulie 2017 până la 01 iulie 2021, reieșind din mărimea salariului mediu pentru a. 2017 în mărime de 2448,33 lei, în total suma de 115071,51 lei, a sumei de 5000 lei, cu titlu de prejudiciu moral. A fost încasat de la ÎI „Stefoglo Polina” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 969,39 lei. în rest acțiunea a fost respinsă.

La 13 august 2021, ÎI „Stefoglo Polina” a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termen a cererii de apel, admiterea acesteia, casarea hotărârii din 01 iulie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești și emiterea unei hotărâri noi de respingere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 16 septembrie 2021 a Curții de Apel Comrat a fost admisă cererea depusă de ÎI „Stefoglo Polina” cu privire la repunerea în termen a cererii de apel depusă împotriva hotărârii din 01 iulie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești.

În cadrul ședinței de judecată în ordine de apel, Mariana Topali a depus cerere cu privire la înlocuirea părții în proces ÎI „Stefoglo Polina” cu succesorul în drepturi Polina Stefoglo.

Astfel, Colegiul reține că conform deciziei din 15 octombrie 2021 privind radierea întreprinderii individuale din Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali, ÎI „Stefoglo Polina”, cu numărul de identificare de stat: 1997611001788 a fost radiată din Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali.

Potrivit prevederilor art. 14 alin. (1) și (2) din Legea cu privire la antreprenariat și întreprinderi nr. 845 din 03 ianuarie 1992, conform căroră întreprindere individuală este întreprinderea care aparține cetățeanului, cu drept de proprietate privată, sau membrilor familiei acestuia, cu drept de proprietate comună. Patrimoniul întreprinderii individuale se formează pe baza bunurilor cetățeanului (familiei) și altor surse care nu sunt interzise de legislație. Întreprinderea individuală se echivalează cu întreprinzătorul individual. Întreprinderea individuală nu este persoană juridică și se prezintă în cadrul

raporturilor de drept ca persoană fizică întreprinzător individual. Patrimoniul întreprinderii individuale este inseparabil de bunurile personale ale antreprenorului. Antreprenorul-posesor al întreprinderii individuale poartă răspundere nelimitată pentru obligațiile acesteia cu întreg patrimoniul său, exceptându-se acele bunuri care, conform legislației în vigoare, nu fac obiectul urmăririi. Membrii familiei-posesori ai întreprinderii individuale poartă răspundere nelimitată solidară pentru obligațiile acesteia cu întreg patrimoniul lor, exceptându-se acele bunuri care, în conformitate cu legislația în vigoare, nu fac obiectul urmăririi.

Potrivit art. 35 din Codul civil, persoana fizică răspunde pentru obligațiile sale cu tot patrimoniul său, cu excepția bunurilor care, conform legii, nu pot fi urmărite. Astfel, persoana fizică intră în diverse raporturi juridice, dobândind și exercitând drepturi sau asumându-și obligații. Pentru obligațiile care-i revin, persoana fizică poartă răspundere cu toate bunurile din patrimoniul său.

În conformitate cu art. 70 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul ieșirii uneia dintre părți din raportul juridic litigios sau din raportul stabilit prin hotărâre judecătorească (deces, reorganizare, cesiune de creanță, transfer de datorie și alte cazuri de subrogare), instanța permite înlocuirea părții cu succesorul ei în drepturi. Succesiunea în drepturi este posibilă în orice fază a procesului.

Din conținutul normei enunțate rezultă că, succesiunea procesuală, ca instituție distinctă a procesului civil, reglementează trecerea drepturilor și obligațiilor procesuale de la o persoană (predecesor) la alta (succesor în drepturi procesuale). În cazul ieșirii uneia dintre părți din raportul juridic litigios (în cazul dat ca urmare a lichidării ÎI „Stefoglo Polina”), instanța de judecată permite înlocuirea acestei părți cu succesorul ei în drepturi, în orice fază al procesului.

Conform art. 34, alin. (3) al Legii cu privire la antreprenori și întreprinderi nr. 845 din 03 ianuarie 1992, întreprinderea se consideră lichidată din momentul radierii ei din Registrul de stat al întreprinderilor.

Totodată, potrivit art. 36 alin. (1) al Legii sus menționate, creanțele creditorilor față de întreprinderea ce se lichidează se execută din contul bunurilor acestei întreprinderi, în următoarea ordine:

a) creanțele cetățenilor față de care debitorul este răspunzător de prejudicierea sănătății lor sau în legătură cu moartea, pe calea capitalizării plăților respective pe unitate de timp;

b) creanțele lucrătorilor din întreprinderea ce se lichidează privind plata salariului pentru perioada de pînă la 6 luni precedente luării hotărârii de lichidare;

c) achitarea cu bugetul public național pentru perioada de pînă la un an precedent luării hotărârii de lichidare;

c¹) creanțele Ministerului Finanțelor pentru împrumuturile acordate sub garanția statului;

d) alte creanțe ale creditorilor.

Comisia de lichidare (lichidatorul întreprinderii) începe executarea creanțelor creditorilor din ziua aprobării Procesului-verbal de evaluare a activelor întreprinderii, listei creanțelor înaintate și rezultatului examinării lor. Excepție fac creanțele creditorilor indicate la litera d): executarea lor se efectuează după expirarea unei luni din ziua aprobării documentelor enumerate.

Executarea creanțelor creditorilor din fiecare rînd se face proporțional cu suma creanțelor fiecărui creditor din rîndul respectiv.

Executarea creanțelor creditorilor din rândul următor se face după executarea în întregime a creanțelor creditorilor din rândul precedent.

Prin prisma normelor citate, Colegiul consideră eronată argumentarea instanței de apel prin care a indicat că art. 70 Cod de procedură nu prevede trecerea drepturilor și obligațiilor pe cale succesorală persoanei fizice în urma lichidării, respectiv la caz II „Srefoglo Polina” în urma radierii nu are succesori în drepturi și nu poate fi înlocuită în proces cu persoana fizică Stefoglo Polina.

Reieșind din cele expuse, Colegiul apreciază ca fiind pripită concluzia instanței de apel privind respingerea ca neîntemeiată a cererii Mariane Topali, cu privire la înlocuirea părții în proces și anume a II „Stefoglo Polina” cu succesorul în drepturi Srefoglo Polina, în cazul în care ultima a fost unicul fondator al întreprinderii și deținea dreptul de proprietate privată asupra acesteia.

Prin prisma aserțiunilor recurente invocate în acest sens, Colegiul relevă că instanța de apel nu a examinat în ansamblu argumentele Mariane Topali cu privire la succesiunea în drepturi procedurale, pentru a determina faptul dacă este justificată sau nu cererea acesteia.

La rejudecarea cererii instanța de apel urmează să ia în considerare prevederile art. 14 ale Legii cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr. 845 din 03 ianuarie 1992, care indică cert că întreprinderea individuală se echivalează cu întreprinzătorul individual și nu este persoană juridică prezentându-se în cadrul raporturilor de drept ca persoană fizică.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat cu casarea încheierii contestate și restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Mariana Topali, reprezentată de avocatul Nicolai Jecov.

Se casează integral încheierea din 05 octombrie 2022 a Curții de Apel Comrat, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Mariana Topali împotriva Întreprinderii Individuale „Stefoglo Polina” cu privire la anularea ordinului de concediere, anularea înscrierii în carnetul de muncă privitor la concediere, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, încasarea compensației, prejudiciului material și repararea prejudiciului moral, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Comrat.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic